

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК

Часопис Союзу Українських Провінціальних Організацій (СУПО) в ЧСР

ЛІБЕРЕЦЬ, 1 квітня 1935

2

Виходить 1 раз на місяць. — Передплата до кінця року 10.— к. ч. — Окреме число 1.— к. ч. — Адреса Редації та Адміністрації: „Україн'ку] Самостійник“, Ruprechtova в Liberci. Редакційна адреса: „Україн'ку] Самостійник“, Práze ч. 68210.

Еміграція та батьківщина.

На широкі просторах української землі розляглися на-сильно поширена темрява: алядні душі та тіла. Чим далі на схід од середньої Європи, тим грішніші ці аляди і тим тяжче життя наших сестер, братів, матерів, батьків... Найгірше терпіли і терплять українські села, в яких всі як аде-більшого вийшли. Там по кутках пубовіллях хатинок висікають дозгана вечорями без світла аголоднілі старенькі матері та гадують про своїх найдорожчих: тих, що вже не живуть і тих, що блукають десь на далевій чужині. І не в одній з них перла вирвані думки: а що роблять на чужині живі — ко-лищів хоробрі воєни? Чи агадують ще, чи не дармують на еміграції, чи не абадують вже супроти батьківщини, чи ста-ють ліпшими, розумнішими, адеційними?...

Відомо, що найбільша частина української еміграції пере-буває в надзвичайно тяжкій матеріальній скруті. Проте умови нашого життя на чужині в багатьох адовоженнях праці, ніж обставини, сера них живе агал українського народу на рід-ній землі, що висікається тяжкими переслідуваннями і безумною боротьбою за свободу. Наші емігранти в серед-ній Європі і азокрема в Чехословаччині мають адебільшого змогу жити в ліпших умовах, ніж більшість українців на рідній землі. І вповні безробітними та нематерними емігрантами не від-барають аничайно права на людську гідність, на їх власні стремління та ароверання, на певну охорону безпеки життя, майна і асобної свободи. Навіть, серед найгірших умов для аробітку і арантку мають аничайно емігранти широкі мо-жливості аничинися в культурніших краях чомусь новому, набратися нового досвіду, планувати нові способи життя, праці та аоварських і аровадянських стосунків. А передусім ма-ють вигнанці шірашу аагоду — серед лихолі і амушеного, але всеж відпочинку, немоможного в умовах постійної бо-ротьби на рідній землі — усвідомити собі та асновно про-думати чому і для чого опинилися вони на еміграції, чому і за що мучаться їх найдорожчі на рідній землі та що і як слід робити, аби колись — і то як найаорніше — було так, як ми всі хочемо.

Коли сучасне положення більшості українських емігрантів дуже тяжке, то умови життя наших сестер і братів на бать-ківщині впрост грішні та ахливі. А всеж там провадиться поадовна і аверта боротьба, аровстав все більше національна і ароматська свідомість, поширюються ани українців-само-стійників і аакотунки виховуються нове покоління людей з волею, ахарактером і ширими почуваннями. Навіть і на схід-ноукраїнських теренах серед голоду і аурти пробивається через араків темряви творчий ажемок національної праці українських ааостійників!

А в нас — емігрантів? Чим займаються ми в кращих ве-рідках, ніж на рідній землі, умовах життя і праці? Чи поліп-шилися ми всі і на східля? Чи можуть бути певні наші ста-ренькі матері, що не дарують вони з аловими на очах ага-

дують про нас, сподіваючись від нас — емігрантів — так потрібних для батьківщини членів?

Чимало українських емігрантів аробили і роблять дійсно баацями. Але агал нашої еміграції немов аасну, дозволяючи безаарно різним одиоцям і аурткам аускатися і на найгірші крутість аід імени цього аагалу. Ще далі планує всеаадно серед української еміграції партійницький роаарат, дарма, що нерідко арираваний на аовні соборницькими ариреченнями. Підчас ааадемії, аборів і аіаів проголошуються в нас на сло-вах соборницькі присяги і аратерські взаємні почування. А при свіраші на ділі і в найпростіших аправах найаіаіше поаіе емігрантами арирават небезпечна роаарат, від якого нері-дко не в атані обороняться ані одиоудці.

Серед ариаркового ааасу і партійницьких хитроаці різні круті аручно аааляють національним ідеом, ародіючи на-родні права на вигнані аособисте життя без праці, не допу-скають до сушльного ауртування народніх сил і ачувають одних на других, щоб в ааламутній воді легше рябу допити. Але й найхитріші круті не змовають вже ту асеукраїнську ідею апроаадиовати, бо взаємне довір'я, аасина поааая і стремління до спільного ачужу аровстають раптово серед усіх неаааючих ааостійників без огляду на їх партійно-аурткову арираваність. На політичну арену виходить нове покоління, не ааданарницьке, не аааіаіае, — а всеукраїнське, аиховане під сві-том суаі, від аружних стремлінь ріоів, покоління, якого ріа-ники аааі аспит своєї арілоаі в боах під Крутами, Львовом, Киіаом, аазаром, у аионому та Чортківському поаодах, поао-ліаіа, яке аняв, що батьківщину можливо аиволити лише працею та боротьбою, а не світочними аровонами і аавар-ничими балачками. І це покоління аивіається цілоаіаіо інакше на всеукраїнську апрау, ніж дені з наших т. а. „буаіаих аловних“ аровіаіаів, аиож що й далі безаурно сміється про те, як вони, моаія, анову аіауть на державних ааах до Української Держави і анову асаауть на міністерських аоте-лях — без аивакування власною ашурою, без праці і аертя. Вони, безаіаіаі та вже безаосенні, ще далі ародівають ду-матися, немов би Україна без них не мога обійтися!

Не сміємо ні на ахливу абуаіа, що не *батьківщина для емігрантів, але емігранти — для батьківщини!*

Гріана для України доба вигноаів від нас усіх найбіль-шого аивруження всіх творчих сил. Найаіаіаі аиє час, щоб нааало протвередіаіа: аби коаний українець та коаія українка усвідомили собі ааслідки того великого аловинку, аиий вони роблять аідтримуванням партійницького роаарату.

А для цього треба бути на ділі соборницькими і ділом аіаіаіовати наші взаємні аратерські почування та не вважати вже більше балаганеку про обеданія за обеданія на ділі.

Вже найаіаіаі час, щоб ріаівальне слово анявали ті, які батьківщину обороняли в свій час не в ааварних, але на афронтах.

М. Ваніаьскої.

